УНИВЕРСИТЕТ ЗА НАЦИОНАЛНО И СВЕТОВНО СТОПАНСТВО

UNIVERSITY OF NATIONAL AND WORLD ECONOMY

Приета с решение на АС на УНСС
№: ……..

Утвърдил:
Approved by:

Adopted by the Academic Council of UNWE with

Decision N …..... / ……

Ректор – проф. д-р Димитър Димитров
Rector – Prof. Dimitar Dimitrov, PhD

КВАЛИФИКАЦИОННА ХАРАКТЕРИСТИКА

QUALIFICATION DESCRIPTION

Докторска програма *PhD Programme*	**Статистика, иконометрия и демография** ***Statistics, Econometrics and Demography***
Образователно-научна степен *Educational and Scientific Degree*	**ОНС „Доктор“** ***PhD***
Област на висше образование *Area of Study*	**3. Социални, стопански и правни науки** ***3. Social, economic sciences and law***
Професионално направление *Field of Study*	**3.8. Икономика** ***3.8. Economics***
Форма на обучение *Form of Education*	**Редовна / Задочна / Самостоятелна / Проектна** ***Full time / Part time / Independent / Project***
Продължителност на обучението *Duration of Study*	**До 3 г. редовна** **До 4 г. задочна** **До 5 г. самостоятелна** **До 5 г. проектна** ***Up to 3 years full time*** ***Up to 4 years part time*** ***Up to 5 years independent*** ***Up to 5 years project***
Форма на завършване *Form of graduation*	**Защита на дисертационен труд** ***Defence of PhD Thesis***
Катедра *Department*	**Статистика и иконометрия** ***Statistics and Econometrics***
Факултет *Faculty*	**Приложна информатика и статистика** ***Applied Informatics and Statistics***

ЦЕЛИ НА ОБУЧЕНИЕТО

Обучението в докторантура по научната специалност „Статистика, икометрия и демография“ има следните основни цели:

- Да надгради знанията по статистика, икометрия и демография, придобити по време на обучението в бакалавърска и магистърска степен;
- Да подготви докторантите за изследователска кариера в сферата на статистическите, иконометричните и демографските изследвания, както в държавния сектор, така и в частни организации;
- Да осигури на докторантите реални предпоставки за успешна реализация като икономически и бизнес анализатори, владеещи съвременни методи за статистически анализ и специализирани софтуерни системи;
- Да подготви висококвалифицирани изследователи с компетенции в областта на статистическите методи и анализи, способни да оценяват и прогнозират комплексните социално-икономически измерения на зеления преход, както и да предоставят научно обосновани решения за устойчиво развитие.
- Да предостави на докторантите необходимите предпоставки за развиване на съвременни знания и умения за проектиране, организиране и провеждане на съвкупностни по характер изследвания;
- Да предостави на докторантите възможности да участват в научноизследователски проекти като експерти по статистически анализ, имащи ключова роля в провеждането на емпирични изследвания в социално-икономическата и демографската сфера;
- Да осигури възможности за пълноценна подготовка и участие на докторантите в професионални и научни форуми и експертни съвети, изискващо знания и умения за представяне на аналитични резултати от изследователските дейности в социално-икономическата и демографската сфера;
- Да подготви докторантите за бъдеща реализация в сферата на научните изследвания и висшето образование при заемане на академични длъжности.

PROGRAMME OBJECTIVES

Doctoral study in the PhD programme "Statistics, Econometrics and Demography" have the following main objectives:

- *To upgrade knowledge in statistics, econometrics and demography, acquired during the bachelor's and the master's degree studies;*
- *To prepare doctoral students for a research career in the field of statistical, econometric and demographic research, both in the public sector and in the private organizations;*
- *To provide doctoral students with real prerequisites for the successful implementation as economic and business analysts, requiring proficiency in modern methods of the statistical analysis and the specialized software;*
- *To prepare highly qualified researchers with advanced competencies in statistical methods and analysis, capable of evaluating and forecasting the complex socio-economic dimensions of the green transition, as well as providing evidence-based solutions for sustainable development.*

- *To provide doctoral students with the necessary prerequisites for developing modern knowledge and skills for designing, organizing and conducting quantitative research;*
- *To provide doctoral students with opportunities to participate in research projects as experts in the statistical analysis, playing a key role in conducting empirical research in the socio-economic and demographic fields;*
- *To provide opportunities for full preparation and participation of the doctoral students in professional and scientific forums and expert councils, requiring knowledge and skills for presenting the analytical results from the research activities in the socio-economic and demographic fields;*
- *To prepare doctoral students for future realization in the field of the scientific research and higher education when occupying academic positions.*

СЪДЪРЖАНИЕ НА ОБУЧЕНИЕТО

Обучението в докторантура по научната специалност „Статистика, иконометрия и демография“ предвижда предоставянето на задълбочени познания в сферата на:

- Специфичните методи за анализ на връзки и зависимости и свързаните с тях съвременни проблеми.
- Специфичните методи за организация и провеждане на извадкови изследвания и свързаната с тях проблематика.
- Специфичните статистически методи за анализ на времеви редове.
- Съвременните проблеми, касаещи демографските изследвания.
- Съвременни проблеми, свързани със статистически изследвани и специфични индикатори при прехода към устойчива и нисковъглеродна икономика
- Приложението на специализирания статистически софтуер за целите на научно-изследователската дейност.
- Приложението на иконометричните модели при анализа на данни в статика, динамика и на панелните данни.
- Приложението на дейта майнинг подходите за анализ на големи обеми от данни.

PROGRAMME CONTENT

Doctoral studies in the PhD programme "Statistics, Econometrics and Demography" provide in-depth knowledge in the field of:

- *Specific methods for analyzing interconnections, dependencies and related contemporary problems.*
- *The specific methods for organizing and conducting sample surveys and the issues related to them.*
- *Specific statistical methods for the time series analysis.*
- *Contemporary problems concerning demographic research.*
- *Contemporary проблемс in statistical surveys and indicators for the transition to a sustainable and low-carbon economy*
- *The application of specialized statistical software for the purposes of the scientific research.*
- *The application of econometric models in the analysis of cross-section, time series and panel data.*

- *The application of data mining approaches for analyzing large volumes of data (big data).*

ЗНАНИЯ, УМЕНИЯ И ПРОФЕСИОНАЛНИ КОМПЕТЕНТНОСТИ

В резултат на обучението в докторантура по научната специалност „Статистика, икометрия и демография“ докторантите придобиват знания, умения и компетентности в съответствие с Националната квалификационна рамка - ниво 8[1] и Европейската референтна рамка на Ключовите компетентности за учене през целия живот[2]), насочени към:

- Приложението на статистическите, икометричните и демографските подходи и методи за задълбочен анализ на социално-икономически явления и процеси, както и в други сродни научни области.
- Проучването, систематизирането и разбирането на сложни методологични документи в сферата на статистиката, икометрията и демографията.
- Извличането и систематизацията на информация от различни информационни източници, с възможности за критична оценка на положителните и отрицателните черти на тези източници.
- Провеждането на критичен анализ и интерпретация на резултатите, получени от проведени социални, демографски и икономически изследвания чрез приложение на статистически подход и методи.
- Представянето на получените от научни и научно-приложни изследвания резултати по адекватен и разбираем начин под формата на специфични таблици, графики, диаграми и други.
- Генерирането на идеи за нови сфери на приложение на съществуващата статистическа методология, както и усъвършенстването и модернизирането на тази методология, с оглед удовлетворяването на съвременните изисквания към статистическия анализ.
- Разкриването на емпирични свидетелства за нови закономерности в социално-икономическата сфера или други сродни научни области и свързаното с това номографско познание, чрез използването на статистически и икометрични подходи и методи.
- Придобиване на задълбочени знания в областта на съвременните статистически методи и подходи за анализ на данни при оценка на социално-икономически процеси, свързани със зеления преход, както и способност за формулиране на научно обосновани решения и прогнози в подкрепа на устойчивото развитие и политиките за нисковъглеродна икономика.
- Пълноценното професионално участие в комплексни научноизследователски проекти в социално-икономическата и демографската сфера като експерт по статистически и икометричен анализ.

---

[1]Националната квалификационна рамка на Република България (*РМС № 96/02.02.2012)* дефинира знанията, уменията и компетенциите, които се изискват като резултат от обучението в съответните образователно-квалификационни степени във висшето образование.

[2] Европейската референтна рамка на Ключовите компетентности за учене през целия живот (Официален вестник на Европейския съюз C 189/7 4.6.2018 г.) дефинира осем ключови компетентности необходими за личностна реализация и развитие, пригодност за заетост, социално приобщаване, устойчив начин на живот, успешен живот в едни мирни общества, организиране на живота по здравословно осъзнат начин и активно гражданско участие.

- Компетентното участие в научни форуми с доклади и публикуването на резултатите от провежданите изследвания в реномирани научни издания, индексирани в Scopus и Web of Science.
- Планирането, организирането и провеждането на статистически изследвания в социално-икономическата област, предполагащо участие в интердисциплинарен екип на национално или международно равнище.
- Изграждането на способности за правилно самооценяване на реалните постигнати резултати от проведената научноизследователска дейност.

KNOWLEDGE, SKILLS AND PROFESSIONAL COMPETENCES

As a result of the doctoral studies in the PhD programme "Statistics, Econometrics and Demography", doctoral students acquire knowledge, skills and competencies in the accordance with the National Qualifications Framework - level 8 [1] and the European Reference Framework of Key Competences for Lifelong Learning [2]), aimed at:

- *The application of statistical, econometric and demographic approaches and methods for in-depth analysis of socio-economic phenomena and processes, as well as in other related scientific fields.*
- *The study, systematization and understanding of complex methodological documents in the field of statistics, econometrics and demography.*
- *The extraction and systematization of information from various information sources, with the ability to critically evaluate the positive and negative features of these sources.*
- *Conducting critical analysis and interpretation of the results obtained from conducted social, demographic and economic research through the application of statistical approaches and methods.*
- *The presentation of the results obtained from scientific and applied research in an adequate and understandable manner in the form of specific tables, graphs, diagrams, etc.*
- *Generating ideas for new areas of application of existing statistical methodology, as well as improving and modernizing this methodology, with a view to meeting contemporary requirements for statistical analysis.*
- *The discovery of empirical evidence for new patterns in the socio-economic sphere or other related scientific fields and the related nomographic knowledge, through the use of statistical and econometric approaches and methods.*
- *Developing in-depth knowledge of modern statistical methods and data analysis approaches for exploring socio-economic processes linked to the green transition, as well as the capacity to provide evidence-based decisions and forecasts that support sustainable development and low-carbon policy making.*
- *Full professional participation in complex research projects in the socio-economic and demographic fields as an expert in statistical and econometric analysis.*

[1]The National Qualifications Framework of the Republic of Bulgaria (*RMC No. 96/02.02.2012)* defines the knowledge, skills and competencies required as a result of training in the relevant educational and qualification levels in higher education.

[2]The European Reference Framework of Key Competences for Lifelong Learning (Official Journal of the European Union C 189/7 4.6.2018) defines eight key competences necessary for personal fulfilment and development, employability, social inclusion, sustainable lifestyles, successful living in peaceful societies, organizing life in a health-conscious way and active civic participation.

- *Competent participation in scientific forums with reports and publication of the results of the conducted research in reputable scientific publications indexed in Scopus and Web of Science.*
- *The planning, organization and conduct of statistical surveys in the socio-economic field, involving participation in an interdisciplinary team at national or international level.*
- *Building the ability to properly self-assess the actual results achieved from the conducted research activities.*

ПРОФЕСИОНАЛНА РЕАЛИЗАЦИЯ

Високата теоретична подготовка и формираните знания, умения и компетентности за самостоятелна изследователска и аналитична работа осигуряват възможности на придобилите ОНС „доктор“ по научна специалност „Статистика, иконометрия и демография“ да работят успешно в следните сфери:

- Организиране и провеждане на статистически и демографски изследвания в частни изследователски компании, научни организации, както и в статистически и/или аналитични отдели на държавни институции.
- Експертно участие в интердисциплинарни проекти като експерти по статистически и иконометричен анализ от най-високо професионално равнище – както на национално, така и на международно равнище.
- Създаване и/или приложение на методологични документи за целите на статистическите изследвания в социално-икономическата област, провеждани от държавни организации, както и бизнес изследвания, провеждани в корпоративния сектор (нефинансови и финансови предприятия);
- Консултиране на специалисти от други научни направления относно специфични въпроси от областта на статистиката, иконометрията и демографията.
- Организиране и провеждане на специализирани семинари и тематични обучения на статистическа, иконометрична и демографска тематика.
- Изпълнение на ръководни функции в звена, които извършват дейности по обслужване на статистически информационни системи и/или осъществяващи аналитична дейност чрез статистическа методология.
- Заемане на академични длъжности във висши училища и научни организации.

PROFESSIONAL REALIZATION

The high theoretical preparation and the knowledge, skills and competencies for independent research and analytical work provide opportunities for those who have acquired the "Doctor" degree in the PhD programme "Statistics, Econometrics and Demography" to work successfully in the following areas:

- *Organization and conducting statistical and demographic research in private research companies, scientific organizations, as well as in statistical and/or analytical departments of government institutions.*
- *Participation in interdisciplinary projects as experts in statistical and econometric analysis at the highest professional level - both at the national and international level.*

- *Creation and/or approbation of methodological documents for the purposes of statistical surveys in the socio-economic field conducted by state organizations, as well as business surveys conducted in the corporate sector (non-financial and financial enterprises);*
- *Consultation of specialists from other scientific fields on specific issues in the field of statistics, econometrics and demography.*
- *Organization and conducting specialized seminars and thematic trainings on statistical, econometric and demographic topics.*
- *Performing management functions in units that perform activities related to servicing statistical information systems and/or carrying out analytical activities through statistical methodology.*
- *Holding academic positions in higher education institutions and scientific organizations.*

Квалификационната характеристика е приета на заседание на катедра „Статистика и иконометрия“ от …….. 2025 г. (протокол № ….) и от Факултетен съвет на факултет „Приложна информатика и статистика“ на заседание от …….. 2025 г. (протокол № ….).

The Qualification description is approved by the Department Council of „Statistics and Econometrics” on ……2025 (Record № .....) and by the Chair Council of „Applied Informatics and Statistics“ on …… 2025 (Record № …….).

РЪКОВОДИТЕЛ КАТЕДРА .....
HEAD OF THE DEPARTMENT доц. д-р Александър Найденов
assoc. prof. Alexander Naydenov, PhD

ДЕКАН .....
DEAN доц. д-р Александрина Мурджева
assoc. prof. Alexandrina Murdjeva, PhD